

WIADOMOŚCI

AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

№ 11-12 LISTOPAD—GRUDZIEŃ 1932 R.

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 11—12

Listopad—Grudzień

1932 r.

Warunki prenumeraty „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej“:

Rocznie 6.—
kwartalnie 1.50

|| Prenumeratę przysyłać należy pod adr.:
Wilno, ulica Metropolitana Nr. 1.

SPIS RZECZY.

1. WESOŁYCH ŚWIAT	1
2. ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ	2
3. OD ADMINISTRACJI	6
4. KATOLICKI ZWIĄZEK POLEK (KOBIET)	7
5. KATOLICKI ZWIĄZEK MĘŻCZYŹN	12
6. ZWIĄZEK MŁODZIEŻY POLSKIEJ	14

REDAKTOR: *KS. FRANCISZEK KAPARSKI.*

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, ul. Metropolitana Nr. 1. Telef. Nr. 7-83

Konto P. K. O. Nr. 80.742

Drukarnia Archidiecezjalna w Wilnie, Metropolitana 1. Telef. 14-49.

WIADOMOŚCI

AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 11—12

Listopad — Grudzień

1932 r.

Wesołych Świąt!!!

Boże Narodzenie i z niem związany szereg świąt i uroczystości skierowuje myśl naszą ku tym ludziom i czasom, które, nie znając światła Chrystusowej Prawdy, pogrążone były w mrokach pogaństwa. I świat ówczesny chylił się ku upadkowi i świat ówczesny pędził ku przepaści. Z przepastnych nizin upadku i z głębi przepaści wydzwignęło go Boże Dziecię — Zbawiciel Świata.

Boże Narodzenie skierowuje myśl naszą ku współczesnej rzeczywistości naszego świata. Współczesny świat grzęźnie w zamęcie pojęć i poglądów, współczesny świat cały, na całej kuli ziemskiej chyli się ku upadkowi, stacza się w przepaść. Współczesny świat w większości swej wrócił do faktycznego pogaństwa. Europa i Ameryka mimo formalnej marki chrześcijańskiej, poza katolicyzmem, jest właściwie w większości swej nie-chrześcijańska.

My, katolicy, mamy głębokie przeświadczenie, mamy wiarę, głęboką wiarę, opartą na rozumie i doświadczeniu, że dzisiejszą ludzkość, jej kulturę i cywilizację wydzwignąć może tylko katolicyzm, ten sam Żywy i Prawdziwy Chrystus wśród nas w Przenajświętszym Sakramencie ukryty, który ongiś w noc pogaństwa w Betleem na świat przyszedł.

Środkiem, narzędziem, instrumentem do uchronienia świata przed zagładą, całego świata — i w tem pogańskiego — ma być Akcja Katolicka, czyli apostołstwo świeckich katolików. Jest to myśl Ojca Świętego, Jego wielkie pragnienie, pragnienie Namieśtnika Chrystusowego. Kościół Katolicki tyle razy wydzwigał świat z chaosu — Kościół Katolicki i dziś za pomocą Akcji Katolickiej go wydzwignie! Dlatego — nil desperandum, — nie rozpaczać i rezygnować — ale pracować we wszystkich organizacjach Akcji

Katolickiej bez wytchnienia, co sił starczy, z radością i weselem!

Dlatego w uroczystość Bożego Narodzenia i na progu Nowego Roku opromienieni wspomnieniem Nocy Betlejemskiej, Dobrej Nowiny — wszystkim organizacjom Akcji Katolickiej życzymy WESOŁYCH ŚWIĄT! — z nadzieją lepszego jutra i zwycięstwa zasad Chrystusowych.

Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Wilnie

Katolicki Związek Polek Archid. Wil.

Katolicki Związek Mężczyzn Arch. Wil.

Związek Młodzieży Polskiej w Wilnie

Archid. Związek Tow. Dobroczynności

„Caritas“ w Wilnie.

≡	ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ	≡
---	--	---

„BÓG JEST MIŁOŚĆ“ — czyli przewodnia myśl w życiu duchownem. — Ks. R. Jałbrzykowski, Arcybiskup. — Najdostojniejszy Protektor Akcji Katolickiej, Jego Ekscelencja Ks. Arcybiskup Romuald Jałbrzykowski, Metropolita Wileński opracował podstawowe zasady życia duchowego, uwypuklając przewodnią myśl życia nadprzyrodzonego, myśl, o której nieraz zapominają nawet osoby, poświęcone w szczególnie sposób służbie Bożej „Bóg jest miłość“. Zasada życia duchowego tak pięknie wcielona w czyn w ziemskiej pielgrzymce św. Teresy od Dzieciątka Jezus, została w dziełku wymienionem przedstawiona w sposób jasny, zrozumiały, dostępny dla wszystkich, zarówno dla umysłów bardzo przygotowanych, jak i dla prostaczków, dla tych, którzy pierwsze kroki w dziedzinie życia duchowego stawiają. Pierwsi uświadomią i upraktyczną sobie głębię tej zasady — drudzy stawiając pierwsze kroki postawią je należycie w tak ważnej dziedzinie. Dziełko obejmuje 280 stron formatu szesnastki, zawiera 43 rozdziały, w których jasno mamy wyłożone podstawowe prawdy życia wewnętrznego. Ze względu na sposób ujęcia, na bogatą treść, na gruntowne postawienie zasady życia wewnętrznego, dziełko powyższe nadaje się nietylko do rozszerzenia wśród osób już oddanych życiu duchowemu, lecz także dla wszystkich, którzy chcą skutecznie w sprawach religijnych działać. Odnosi się to w pierwszej mierze do wszystkich działaczy na terenie Akcji Katolickiej. Musimy bowiem pamiętać, że Akcja Katolicka tylko wtedy będzie skuteczna, gdy wszystkie poruszające ją sprężyny, wszyscy działacze i kierownicy będą w kontakcie z życiem nadprzyrodzonym. Dlatego usilnie zachęcamy wszystkich pracowników Akcji Katolickiej, delegatów, instruktorów, podinstruktorów,

prezesów i kierowników organizacji Akcji Katolickiej do zaopatrzenia się w to dziełko, jako podręcznik do częstego użytku w życiu. Do nabycia w Składnicy Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie (ul. Metropolitalna 1) oraz we wszystkich poważniejszych księgarniach.

Po Święcie Chrystusa - Króla. — Święto Chrystusa - Króla w dniu 30 października r. b. było naprawdę imponującą manifestacją świeckich katolików na terenie całej naszej archidiecezji. Zewsząd otrzymywaliśmy szczegółowe relacje z odbytych obchodów i uroczystości, w których brały udział niezliczone tłumy katolików. Tegoroczne święto odbyło się pod hasłem: „Walka z pornografią i bezwstydem w druku i obrazach”. Hasło to obowiązuje rok cały do następnego święta. Dlatego wszystkie organizacje Akcji Katolickiej w całej swaj działalności w roku bieżącym i w r. 1933 winny kłaść nacisk na urzeczywistnienie tego hasła. W tym celu należy praktycznie zwrócić uwagę na następujące momenty:

- 1) *w programach i planach pracy na r. 1933 należy umieścić praktyczne sposoby wprowadzenia w życie tego hasła (odeczyty, pogadanki, walka z niemoralną prasą, prenumerata katolickich czasopism i prasy i t. p.);*
- 2) *bezwarunkowo wszystkie Zarządy Parafjalne Akcji Katolickiej obowiązane są jaknajprędzej uruchomić przy kościele przynajmniej w niedziele i święta stoiska kolportażowe;*
- 3) *nie wolno poprzestać tylko na uruchomieniu stoiska kolportażowego, należy jeszcze zorganizować propagandę katolickich pism i wydawnictw (organizacja czytelnictwa we wszystkich wsiach, jednanie prenumeratorów, sieć kolporterów).*

Przy tej okazji zwracamy uwagę, na instrukcje i wskazówki, jakie zostały podane w Nrze 10 za miesiąc październik 1932 r. „Wiadomości A. K. A. W.” w „Szczegółowym rozwinięciu Instrukcji dla Zarządów Parafjalnych Akcji Katolickiej w sprawie zorganizowania Święta Chrystusa-Króla” punkt IV, VIII.

Po roku pracy i na progu nowego roku pracy Z. P. A. K. — Kalendarzowy rok pracy Zarządów Parafjalnych Akcji Katolickiej dobiega końca. Nowy rok 1933 na progu. Należy zdać rachunek z władarstwa Akcji Katolickiej na terenie parafji, należy zrobić szczegółowy rachunek z działalności na terenie parafji, sprawozdanie z prac dokonanych, wytyczne na najbliższą przyszłość, uświadomić braki i bolączki. W tym celu należy w końcu m-ca grudnia lub najpóźniej w pierwszej połowie stycznia zwołać sprawozdawcze zebranie Zarządu Par. A. K., na którym należy omówić:

I. Sprawozdanie z działalności i sprawozdanie finansowe A. K. na terenie parafji za cały rok 1932 od dnia 1. I. — 31. XII. 1932 r. (co, kto, gdzie, za pomocą jakich środków, kiedy, w jaki sposób, zrobił, wykonał, przeprowadził cokolwiek z dziedziny

A. K.). Sprawozdanie powinno być wyczerpujące, zaraz po zebraniu *w formę pisemną ujęte*, w podpisy i pieczęcie zaopatrzone i **najpóźniej do dnia 1 lutego 1933 r.** do Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie, ul. Metropolitalna Nr. 1 wysłane. Wymaga tego art. 8 Regulaminu Parafjalnej Akcji Katolickiej, który należy jaknajściślej przestrzegać.

II. *Ustalenie budżetu Parafjalnej Akcji Katolickiej* — nie każdej organizacji poszczególnej, bo te w ramach własnych statutów i regulaminów ustalają własne budżety. Dochody Zarząd Parafjalny A. K. może sobie zapewnić albo w drodze uchwały, że każda organizacja A. K. wpłaci pewną roczną składkę, albo też zostanie uchwalony przez Zarząd Parafjalny A. K. na jego rzecz pewien procent od każdej imprezy, zorganizowanej na terenie parafji przez każdą jakąkolwiek organizację A. K. Rozchody Z. P. A. K. powinien przewidzieć według programu i planu pracy na rok 1933.

III. *Ustalenie programu i planu pracy Z. P. A. K. na r. 1933.* Na tem samem lub na następem zebraniu, specjalnie temu poświęconem, należy omówić szczegółowo program i plan pracy na cały rok 1933 — to znaczy przewidzieć wszystko to, co zechcemy w tym roku uskutecznić. Zwracamy uwagę na konieczność praktycznego przeprowadzenia następujących punktów:

- 1) zorganizowanie podstawowych organizacji A. K., jak Kat. Stow. Polek i Kat. Stow. Mężczyzn oraz Wydziału Par. „Caritas”. W wielu parafjach jeszcze tych organizacji niema — tam zaś gdzie są, należy troszczyć się o ich rozbudowę;
- 2) rozbudowa Stow. Młodzieży Polskiej męskiej i żeńskiej przez zastępy — **zasadą winno być, by zastęp S. M. P. był w każdej wsi;**
- 3) organizacja bractw i stowarzyszeń religijnych, zwłaszcza Żywego Różańca i Tercjarzy św. Franciszka oraz pogłębienie Misyj Wewnętrznych tam, gdzie istnieją;
- 4) organizacja obchodów i rocznic:
 - a) papieskich — w lutym;
 - b) imieniny J. E. Ks. Arcybiskupa - Metropolity Wileńskiego — w lutym.
Myślą przewodnią tych obchodów winno być znaczenie religijne, moralne i społeczne (kulturalne i cywilizacyjne) hierarchji i papieżstwa w Kościele.
 - c) Święta Chrystusa - Króla.
 - d) inne potrzebne w parafji obchody i uroczystości (liturgiczne, eucharystyczne, marjańskie i t. p.);
- 5) *urzeczywistnienie hasła Święta Chrystusa - Króla: „Walka z bezwstydem i pornografią w druku i obrazach”.* Tutaj należy bezwarunkowo w roku 1933 zrobić dwie rzeczy, a mianowicie:

- a) *Dzień Prasy i Książki Katolickiej* na terenie każdej parafji; o tem wydamy osobną instrukcją w najbliższym czasie;
- b) *uruchomienie stoiska kolportażowego, kiosku*. Kioski, stoiska muszą być zorganizowane w każdej parafji i to jak najprędzej!

6) **Budowa Domu Parafjalnego!** Niema Akcji Katolickiej bez własnego domu! To musimy jasno sobie uświadomić. Akcji Katolickiej nie wystarcza wypożyczone lub wynajęte „Ogniska“ dla którejkolwiek organizacji. Dlatego mimo trudnych warunków materialnych trzeba się zdobyć na ten czyn. A że można zrobić świadczy wymownie fakt, że w wielu parafjach powstały lub powstają takie domy, teraz, w dobie kryzysu, że wymienimy dla przykładu Korwie. Naczę. Są także i inne parafje, które już zakrzętały się dokoła tego dzieła! Jeżeli te miejscowości mogły, dlaczego inne nie mogą? Trzeba tylko chcieć!

Po informacji w sprawie budowy domów należy zwracać się do Referenta Budowy Domów, przy Archid. Inst. A. K. O tem już było w „Wiadomościach Akcji Katolickiej Archid. Wil.“.

- 7) Przewidzieć należy wszystkie normalne (nie nadzwyczajne) zebrania Zarządu Par. A. K. i zebrania innych organizacji A. K.

Przypominamy, że w myśl art. 7 Regulaminu Par. A. K. posiedzenia Zarządu Par. A. K. winny odbywać się przynajmniej raz na miesiąc — to znaczy, że raz na miesiąc musi odbyć się posiedzenie Z. P. A. K.

Jednocześnie bardzo ważną jest rzeczą, by uzgodnić terminy zebrań zarządów i zebrań ogólnych wszystkich organizacji A. K. na terenie całej parafji.

- 8) Inne przedsięwzięcia jakie Zarząd P. A. K. ma wykonać w ciągu roku (np. wiece, zebrania rodziców, komitety rodzicielskie i t. d. i t. d.).

Sprawozdanie z całokształtu działalności Zarządu Par. A. K. wraz ze sprawozdaniem finansowem za rok 1933 i programem oraz planem na rok 1933 należy nadesłać najpóźniej do dnia 1 lutego 1933 r.

Wizytacje Zarządów Par. A. K. — Zwracamy uwagę, że w m-cu styczniu, lutym i ewentualnie marcu 1933 roku zostanie przeprowadzona wizytacja Zarządów Parafjalnych Akcji Katolickiej przez delegata Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej, specjalnie w tym celu upoważnionego. Dlatego prosimy o przygotowanie książkowości (protokółów zebrań, rachunkowych) oraz sprawozdań z działalności za rok 1932, sprawozdań finansowych za rok 1932 i programu wraz z planem pracy na rok 1933.

Podobne wizytacje już dwukrotnie odbyły się na terenie m. Wilna. Ostatnio przed Świętem Chrystusa-Króla w roku bież.

Zjazd PPWW. Ks. Ks. Delegatów Dekanalnych. Dnia 7 listopada r. b. odbył się w lokalu Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej Zjazd PPWW. Ks. Ks. Delegatów Dekanalnych z terenu archidiecezji wileńskiej. Przedmiotem obrad były najważniejsze sprawy Akcji Katolickiej. Szczegółowe sprawozdanie zostanie wysłane do wszystkich dekanatów na ręce PWKs. Delegata lub do PWKs. Dziekana w m-cu styczniu 1932 r.

Rekolekcje, odprawa i kurs dla instruktorów i podinstruktorów. — W dniach od 5 do 9 listopada włącznie r. b. odbyły się rekolekcje, odprawa i kurs dla instruktorów i podinstruktorów z terenu archidiecezji. Dnia 5-go odbyły się rekolekcje, przeprowadzone przez ks. D-ra Walerjana Meysztowicza, długoletniego członka Akcji Katolickiej, obecnie radcy Ambasady Polskiej przy Watykanie. W niedzielę, dn. 6-go wszyscy uczestnicy rekolekcji wspólnie przystąpili do Stołu Pańskiego, podczas akademickiej Mszy św. w kaplicy książąt Ogińskich w kościele św. Jana. 7. XI. odbyła się odprawa w ścisłym znaczeniu tego wyrazu, a w dniach 8 i 9. XI. kurs, na którym zostały omówione i przedyskutowane najważniejsze sprawy z dziedziny praktycznej pracy.

Propaganda Akcji Katolickiej na prowincji. — W niedzielę 23 października r. b. w sali „Ogniska Kolejowego“ w Mołodecznie został wygłoszony odczyt p. t. „Akcja Katolicka a akcja społeczna“ przez p. prof. A. Ancewicza. Odczyt został zorganizowany staraniem Zarządu Parafjalnego Akcji Katolickiej w Mołodecznie. Dlaczego inne Zarządy Par. A. K. nie informują Archid. Instytut A. K. o swoich wystęпах na zewnątrz?

Od Administracji.

Powiadamy, że „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej“ od 1 stycznia 1933 r. będą wysłane tylko dla tych organizacyj i osób, które uiszczą prenumeratę przynajmniej za kwartał pierwszy 1933 roku.

KATOLICKI ZWIĄZEK POLEK (Kobiet)

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Personalja. W dniu 11 listopada br. Pan Prezydent Rzeczypospolitej odznaczył Krzyżem „Poloniae Restitutae“ za zasługi na polu pracy społecznej Prezeskę K.Z.P. p. Marję Mieczysławową Jeleńską. Dzielać z Nią radość z powodu tego odznaczenia składamy Jej w tym miejscu serdeczne życzenia, z modlitwą, by Wszechmogący zachował Ją jak najdłuższe lata i użyczył Jej sił do dalszej pracy.

Nowe Stowarzyszenia powstały w ubiegłym miesiącu w: Zadziewie (pow. Postawski), Grodnie (Fara), Starosielcach (pow. Białostocki).

Pielgrzymka Kobiet na Jasnej Górze. W sobotę dn. 5 listopada przybyła do Częstochowy ogólnopolska pielgrzymka Zjednoczenia Katolickich Związków Polek w liczbie około 6.000 kobiet.

Pielgrzymka pozostała w Częstochowie dwa dni i brała udział w uroczystych nabożeństwach, oraz w dwóch wielkich zebraniach w Panoramie, na których wygłoszono referaty: „Msza św. jako służba Boża“, „Przykazanie miłości w życiu kobiety“, „Jakie obyczaje zapanować powinny w Królestwie Chrystusowem“, „Katoliczka w wypełnieniu obowiązków stanu“. Na zakończenie pielgrzymki ślubowano przyrzeczenie:

„My Polki-Katolicki, zgromadzone w roku jubileuszowym 1932 w Częstochowie, dla uczczenia Matki Najświętszej, oraz oddania się Jej w opiekę przyrzekamy stać wiernie i niezachwianie przy Kościele Katolickim, którym rządzi Chrystus Pan. Wezwane przez Ojca Św. do apostołstwa świeckich, przyrzekamy szerzyć w całym społeczeństwie zrozumienie zadań i celów Akcji Katolickiej powołanej do życia przez Namiestnika Chrystusowego.

Przyrzekamy miłość chrześcijańską wносить w każdy czyn nasz i miłością łączyć całe społeczeństwo w jedną rodzinę chrześcijańską.

Przyrzekamy, jako żony, matki i obywatelki Kraju, stać na straży czystości obyczajów i dążyć wytrwale i ofiarnie do tego, aby prawodawstwo w państwie naszym oparte było na prawie Bożem, które jedynie uczynić może z Polski Królestwo Chrystusowe.

Przyrzekamy modlić się gorąco do Królowej Korony Polskiej, aby otaczała Ojczyznę naszą Swą przemożną opieką i upraszała u Boga kierownikom naszego Państwa i całemu społeczeństwu zrozumienie i przekonanie, że Bóg jest najwyższą Mądrością i Dobrem, a pełnienie Jego Prawa jedyną drogą do zapewnienia istotnego szczęścia jednostce, rodzinie i całemu narodowi.

Tak nam dopomóż Bóg i Matka Najświętsza!“

Prezydjum Zjednoczenia. W dn. 4 listopada odbyło się w Częstochowie zebranie Prezydjum Zjednoczenia Katolickich Związków Polek, w którym wzięli udział: Delegat Episkopatu do Zjednoczenia x. dr. St. Bross, wice-przewodnicząca Zjednoczenia księżna T. Sapieżyna, przewodniczące lub wice-przewodniczące Związków z Krakowa, Lublina, Łodzi, Płocka, Warszawy i Wilna. Z ramienia Zjednoczenia K. Z. P. w Poznaniu wzięła udział w zjeździe sekretarka generalna p. Helena Sołtanówna. J. Em. x. Kardynał Prymas przesłał zebraniu Prezydjum swoje błogosławieństwo. Na zebraniu omawiane były aktualne sprawy związane z pracami poszczególnych Związków

Koło Studjów Metodycznych. dla pracowniczek Katolickich Związków Polek odbyło się w Warszawie w dniach 8 i 9 listopada br. Wzięła w niem udział Dyrektorka K. Z. P. w Wilnie p. J. Roszkowska. Omawiane były następujące sprawy: 1. Metoda wyrabiania elity, 2. Praca w sekcjach, 3. Program pracy, 4. Oddziaływanie na środowisko.

Pozatem zdane było sprawozdanie z Międzynarodowych Zjazdów w Genewie i Lucernie, oraz omówiona sprawa współpracy Związków ze Zjednoczeniem.

Herbatka towarzyska w ścisłym gronie uczestniczek Zjazdu zakończyła obrady.

INSTRUKCJE ZWIĄZKU.

I. DZIAŁ OGÓLNO-ORGANIZACYJNY.

Odznaki dla członków K. Z. P. nabywać można w Katolickim Związku Polek (Wilno, ul. Metropolitalna 1). Są one bardzo ładne i bardzo tanie, bo tylko po 50 gr. sztuka. Niech się Zarządy postarają, by każdy członek K. S. P. zaopatrzył się w odznakę członkowską. Uprzedzamy tylko, że wysyłaś je będziemy tylko za gotówkę, którą należy przesłać albo przekazem pocztowym albo wpłacić na P. K. O. Nr. 80.742 zaznaczając na odwrocie przekazu na co się przeznacza pieniądze.

Pismo dla Zarządów. Chcąc przyjść z pomocą naszym Zarządom, które pracują często w bardzo ciężkich warunkach, a jednocześnie dla utrzymania jednolitości w pracy ideowej, a częściowo i organizacyjnej pomyślało Zjednoczenie — nasza Centrala ogólnopolska — o wydawaniu pisma, które zawierałoby ogólne wskazówki do pracy i stałoby się dobrym przyjacielem i doradcą każdego Zarządu. Pierwszy numer tego pisma p. n. „Zjednoczenie” wyjdzie w styczniu, będzie to miesięcznik, którego prenumerata wyniesie 6 zł. rocznie. Szczegółowe informacje co do tego podamy w styczniu, ale Zarządy niech się już szykują, żeby mogły zaprenumerować przynajmniej po 2 egz. pisma jeden numer dla biblioteki do rocznika, a drugi do czytania dla członków Zarządu.

Kursy dla Zarządów rozpoczynają się już w styczniu. Będą je przeprowadzali pracownicy Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie, udzielając szczegółowych, praktycznych wskazówek w pracy. Będą też przeprowadzone wizytacje poszczególnych Stowarzyszeń dla zaznajomienia się z dotychczasową pracą i omówienia na miejscu rozmaitych trudności w pracy napotykanych. O terminach kursów i wizytacji powiadomimy zawczasu, by wszystkie Zarządy mogły w nich wziąć udział.

Zakończenie roku pracy. Z dniem 31 grudnia kończymy nasz całoroczny trud i stajemy przed nowym rokiem, który nie wiemy co nam przyniesie. Trzeba zrobić obrachunki z przeszłości, opracować plany na przyszłość. Rzeczą to Zarządów, którym dla ułatwienia należytego spełnienia tego ważnego obowiązku podajemy szczegółowe wskazówki, jak rok pracy zakończyć.

a) Odbić 2 zebrania Zarządu. Jedno z nich poświęcić pogadance n. t. „Jak mamy zakończyć rok pracy?” — w dyskusji należy ustalić, co i kto z Zarządu ma załatwić przed końcem roku. Drugie zebranie Zarządu należy przeznaczyć opracowaniu sprawozdania rocznego, przygotowaniu do walnego zebrania, załatwieniu wszelkich zaległości w pracy i rachunkach i opracowaniu wniosków i spostrzeżeń z dotychczasowej pracy, które będą ogromną pomocą w pracy przyszłego Zarządu.

b) Zwołać zebranie doroczne przewodniczących sekcji i oddziałów i omówić z nimi sposób zakończenia roku pracy w sekcjach i oddziałach.

c) Zwołać zebrania doroczne sekcji i oddziałów, na których przewodniczące przedstawiają szczegółowe sprawozdanie z całorocznej pracy, które następnie przekażą Zarządowi celem włączenia go do ogólnego sprawozdania z działalności Stowarzyszenia.

d) Zwołać zebranie Komisji Rewizyjnej.

e) Zwołać zebranie walne według następującego porządku dziennego:

1. Zagajenie,
2. Wybór prezydium,
3. Protokół z ostatniego zebrania walnego,
4. Sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
5. Dyskusja i udzielenie absolutorjum,
6. Wybory nowego Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
7. Wnioski,
8. Wolne głosy,
9. Hymn: „My chcemy Boga!”.

Szczegółowe wskazówki co do walnego zebrania znajdują Zarządy w Nr. 5 „Wiadomości” za 1931 r. przypominamy tylko, że należy bardzo sumiennie opracować sprawozdania Zarządu. Ogólne sprawozdanie z pracy Stowarzyszenia powinna zdać Prezeska, a poszczególne, z przydzielonych sobie działów pracy, członkowie Zarządu.

f) Przesłać do Związku starannie opracowane sprawozdanie roczne na blankietach, które będą już w grudniu rozesłane Stowarzyszeniom w 2 egz., aby odpis sprawozdania można było zachować w aktach Stowarzyszenia.

g) Uregulować wszystkie zaległe należności a więc prenumeratę za „Wiadomości“ — 6 zł. rocznie, gdyż od Nowego Roku będziemy je wysyłać tylko tym Stowarzyszeniom, które je prenumerowały, składki członkowskie do Związku — 5 gr. miesięcznie od każdego czynnego członka Stowarzyszenia i inne rachunki zaległe.

II. PRACA RELIGIJNO - IDEOWA.

Roraty. Żyjemy życiem Kościoła, dawajmy innym przykład współżycia — zorganizujmy Roraty, na które zaprosimy wszystkie kobiety-parafjanki.

Koniec roku się zbliża, czy Stowarzyszenia nasze nie pomyślą o tem, by zakończyć rok miast huczną zabawą — uroczystą adoracją Najświętszego Sakramentu, do której wciągniemy kobiety niestowarzyszone i młodzież? Rzucamy tę myśl, niech na spotkanie Nowego Roku popłynie serdeczna modlitwa o błogosławieństwo dla Kościoła, Ojczyzny, Organizacji naszej, Rodzin i nas samych.

Opłatek, który zorganizujemy najlepiej w okresie świątecznym w ścisłym gronie naszych członków, niech przybierze formę prawdziwej uroczystości rodzinnej. Kilka serdecznych przemówień niech nas podniesie na duchu, zespoli z organizacją, w której pracujemy, natchnie nas żywą wiarą w jaśniejszą przyszłość i osiągnięcie lepszych wyników w naszej pracy.

A. Wiejskie stowarzyszenia niech wykorzystają okres świąteczny na propagandę naszej ideologii i pracy po wsiach parafjalnych. Przy pomocy oddziałów należałoby zorganizować w poszczególnych wsiach zebranie informacyjne dla kobiet i dziewcząt o pracach K. S. P. jego celach i zadaniach celem zachęcenia kobiet do zapisania się do naszej organizacji, lub do zorganizowania Oddziału tam, gdzie go dotąd niema *Pamiętajmy, w każdej wsi w naszej parafji musi być oddział katolickiego Stowarzyszenia Polek.*

B. Miejskie stowarzyszenia niech poświęcą trochę czasu na opracowanie kilku popularnych pogadanek na tle przestudjowanych dotąd encyklik. Trzeba też zająć się zorganizowaniem opłatka w poszczególnych organizacjach kobiecych i wykorzystać go na propagandę ideologii naszej, należałoby też pomyśleć o propagandowym zebraniu dla inteligencji.

III. PRACA KULTURALNO-OŚWIATOWA.

A. w i e ś.

Zebranie plenarne poświęćmy w tym miesiącu pogadankom o „Adwencie“ i Apostolstwie świeckich, a to z okazji Bożego Narodzenia, boć Chrystus przyszedł na świat, by wszystkim

głosić swoją naukę, za Jego przykładem i my mamy apostołować i musimy się tego nauczyć.

Zebranie towarzyskie podczas świąt może z herbatką i ciekawą czytanką lub pogadanką byłoby rzeczą bardzo pożądaną.

B. m i a s t o .

Zebranie dyskusyjne n. t. „Na czym polega wychowanie społeczne” — oto bardzo ważne i poważne zagadnienie, które podsuwamy do rozwiązania naszym Stowarzyszeniom miejskim. Możliwy nie opracowywać referatu na ten temat, a poprosić kogoś o krótkie zagajenie dyskusji, a następnie już drogą ogólnej dyskusji dojść do określenia cech społecznika-katolika i metod, przy pomocy których należy dążyć do wychowania dzieci i młodzieży na ludzi uspołecznionych, a przy okazji możliwy zahaczyć o niedomagania dzisiejszego systemu wychowawczego w domu, szkole i organizacji.

IV. PRACA SPOŁECZNO-CHARYTATYWNA.

A. w i e ś .

Zbiórka świąteczna dla najuboższych w parafji — oto ważne zadanie — czas o tem pomyśleć. Musimy poruszyć całą parafję, niech każdy da, choć drobnostkę, na co go stać, by osłodzić święta najbiedniejszym rodzinom w parafji, a możeby się udało zrobić choinkę dla dziatwy najuboższej i zdobyć się na skromne upominki gwiazdkowe.

Kasa Samopomocowa. Często zachodzi potrzeba pożyczania kilku złotych na jakąś pilną i ważną sprawę na niedługi czas i niema gdzie. Czyby Stowarzyszenie nie pomyślało o zorganizowaniu Kasy Samopomocowej, w której za drobną składkę miesięczną możliwy w razie potrzeby pożyczyć kilka złotych. Byłoby to bardzo pożyteczna instytucja — pomyślmy o tem, a o bliższe informacje można się zwrócić do Związku, który chętnie pośpieszy z pomocą.

B. m i a s t o .

Wieczera wigilijna — nie wszyscy ją będą mieć w domu, nie wszyscy mają dom i możność przygotowania choćby skromnej wieczerzy, ileż jest w mieście opuszczonych kobiet i dziewcząt — zrobmy dla nich „Wilję” chociażby najskromniejsza, dajmy im możność spędzenia tego wieczoru pod dachem, w ciepłym mieszkaniu, w pogodnej, serdecznej atmosferze. A dzieci opuszczone wałęsające się — czy im nie zapłonie choinka w naszym Ognisku Stowarzyszeniowym? - Środki na to muszą się znaleźć.

Biuro pośrednictwa pracy. Wiemy jak bardzo trudno dziś o pracę. Postarajmy się zorganizować przy naszym Stowarzyszeniu na małą skalę biuro pośrednictwa pracy narazie dla członków naszej organizacji, a w miarę możliwości i dla pokrewnych nam Stowarzyszeń. Zbierzmy informacje o członkach naszych bezrobotnych, o ich zawodzie i starajmy się o pracę dla nich.

W tych ciężkich czasach musimy się tem bardziej zsolidaryzować i popierać jedni drugich.

V. PRACA GOSPODARCZO-ROLNICZA.

A. wieś.

Tkactwo. Wiemy o tem, że wyroby samodzielowe są dziś ogromnie popierane. Teraz jest właśnie okres przedzenia i tkania. Zwróćmy baczną uwagę na naszą robotę by była staranna. Zwracamy uwagę, że płótno i samodzielły zbywać można w Wilnie, ul. Zamkowa 8. w Bazarze Przemysłu Ludowego. A możeby Stowarzyszenie ogłosiło konkurs na najpiękniejszy samodziel i zorganizowało w końcu zimy wystawę tegorocznych prac swoich z dziedziny tkactwa? -- Byłoby to wielką propagandą dla wyrobów samodzielowych i wielką zachętą do pracy dla kobiet i dziewcząt.

Konkurs wypieku chleba. Czy umiemy dobrze piec chleb? -- A to przecież jeden z najważniejszych pokarmów naszych. Poprośmy jakąś dobrą gospozię, żeby nas nauczyła jak się to robi, a potem zorganizujemy konkurs wypieku chleba, wyznaczając jakąś małą nagrodę za najlepszy wypiek. Proponujemy przeprowadzić to w Oddziałach.

Kurs dla Gospodyń Wiejskich. Jeżeli chcemy zdobyć trochę wiedzy gospodarczej, to zaprenumerujemy kurs korespondencyjny im. Staszica, adres: Warszawa, ul. Pankiewicza 3, otrzymamy stamtąd gotowe pogadanki, które będzie można przerabiać na zebraniach i bardzo dużo z nich skorzystać.

B. miasto.

Kurs szycia i robót ręcznych przydałby się bardzo dla inteligencji i kobiet z ludu -- może dałoby się go zorganizować. O instruktorki zwracać się można do Związku.

Zagadnienia gospodarcze są bardzo ważnym działem w pracy kobiety. Może znalazłaby się w naszym Stowarzyszeniu doświadczona gospodyni, która zgodziłaby się zorganizować poradnię gospodarczą przy Stowarzyszeniu, lub pokierowała działem zagadnień gospodarczych na zebraniach plenarnych.

III	KATOLICKI ZWIĄZEK MĘŻCZYZN.	III
-----	-----------------------------	-----

Działalności Akcji Katolickiej, która obejmuje wszystkie przejawy życia religijnego, społecznego i gospodarczego, nie można sobie wyobrazić bez czynnego udziału organizacyj męskich, stojących na gruncie katolickim.

Tam gdzie są takowe należy je całą siłą popierać, gdzie zaś ich nie ma, zachodzi nagła potrzeba zorganizowania.

Katolicki Związek Mężczyzn nie zapoznając swego pierwszorzędnego celu jakim jest uświadomienie religijno-oświatowe dla urobienia swych członków na światłych synów Kościoła i Ojczyzny,

winien zwrócić szczególniejszą uwagę na zorganizowanie życia społeczno-gospodarczego, co szeroko przewiduje i poleca nowo wydany projekt statutu Katolickiego Związku Mężczyzn (§ p. 5) i aprobowany przez J. E. X. Arcybiskupa-Metropolitę, jako wytyczne działalności dla Katolickiego Stowarzyszenia Mężczyzn na parafii.

Teraz powstaje pytanie jak zorganizować Katolickie Stowarzyszenie Mężczyzn?

Wiele jest sposobów organizowania Katolickiego Stowarzyszenia Mężczyzn w parafii, nie wszystkie jednak nadają się do tego, aby je można było zastosować wszędzie. Jedne więcej się nadają w tej miejscowości — drugie w innej. Trzeba się zastosować do warunków i okoliczności i wybrać najodpowiedniejszy.

I-o. **Metoda t. zw. elity**, która polega na tem, że upatruje się w danej parafii nieliczne grono mężczyzn najlepszych, najdzielniejszych, o ile możności młodszych i przez dłuższy czas prowadzi się z nimi pracę przygotowawczą, zmierzającą do wprowadzenia ich w ducha organizacji katolickich. Zapoznaje się ich z najrozmaitszymi działami pracy, w których będziemy przyszłości pracować.

Jednocześnie do prac tego grona wciągamy innych mężczyzn stopniowo. Gdy zdobędziemy większą ilość chętnych, np. 20—30, zakładamy formalnie Stowarzyszenie.

Metoda powyższa jest bardzo dobra, choć wymaga wiele pracy i wysiłku ze strony organizatora.

II-o. **Metoda druga**. — Asystent kościelny lub inna osoba zapoznaje Tymczasowy Parafjalny Komitet Akcji Katolickiej, względnie Zarząd Parafjalny Akcji Katolickiej z programem działalności i statutu Katolickiego Stowarzyszenia Mężczyzn na kilku zebraniach informacyjnych, zostawiając przytem Tymczasowemu Parafjalnemu Komitetowi Akcji Katolickiej, względnie Zarządowi Parafjalnemu Akcji Katolickiej wolną rękę w organizowaniu Stowarzyszenia.

III-o. **Trzeci sposób t. zw. wiecowy**. Polega on na tem, że ogłasza się z ambony lub za pomocą ulotek o czasie i miejscu zebrania organizacyjnego Katolickiego Stowarzyszenia Mężczyzn. Na zebraniu tem należy wyjaśnić cel powstania stowarzyszenia i przyjąć wszystkich zgłaszających się, rozpocząć z nimi pracę i dopiero powoli z tłumu wyrobić elitę. Jest to najłatwiejszy sposób zorganizowania Katolickiego Stowarzyszenia Mężczyzn, ale też i najmniej zalecany, ponieważ byt, tą metodą zorganizowanych stowarzyszeń, w większości wypadkach jest niedługotrwały, a jeżeli istnieją, to żyją życiem anemicznem — są to t. zw. organizacje „papierowe“.

Zebranie organizacyjne wybiera Zarząd Katolickiego Stowarzyszenia Mężczyzn co najmniej w ilości 6 osób. Z zebrania organizacyjnego należy sporządzić protokół podpisany przez przewodniczącego i sekretarza. Odpis powyższego protokołu,

z wyszczególnieniem imion i nazwisk oraz lat i miejsca zamieszkania osób wchodzących do Zarządu — należy przesłać do Katolickiego Związku Mężczyzn w Wilnie — ul. Metropolitalna Nr. 1, z prośbą o przyjęcie do Związku oraz o zarejestrowanie w Starostwie. Związek sam załatwi wszelkie formalności połączone z zarejestrowaniem Stowarzyszenia. O dostosowaniu się naszych organizacji do Rozporządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej o Stowarzyszeniach z dn. 27 października 1932 r. (Dz. Ust. Nr. 94 poz 808) podamy instrukcje w następnych numerach „Wiadomości”.

Projekt Statutu Kat. Stow. Mężczyzn wysłał Związek na żądanie, stałe bowiem wytyczne i wskazówki da nam Najdostojniejszy Episkopat prawdopodobnie w najbliższym czasie.

≡	ZWIĄZEK MŁODZIEŻY POLSKIEJ	≡
---	-----------------------------------	---

I. DZIAŁ OGÓLNO-ORGANIZACYJNY.

Zlot rejonowy w Piaskach. Dnia 2. X. r. b. odbył się zlot rejonowy S. M. P. w Piaskach, na który przybyło zgórą 190 osób.

Już przeddzień zlotu młodzież miejscowego S. M. P. pracowała w sali „Ogniska“, doprowadzając salę do wzorowego porządku.

Nazajutrz, t. j. 2. X. r. b. już od samego rana przybywała młodzież z sąsiednich S. M. P. Po przybyciu gości, miejscowy ks. Patron odprawił Mszę św. o godz. 10 rano, po nabożeństwie p. K. Jędrychowski dokonał przeglądu oddziałów, po przeglądzie instruktor powiatowy S. M. P. odczytał program uroczystości zlotowych, poczem odbyła się akademja na cmentarzu kościelnym.

Do prezydjum i na przewodniczącego został uproszony p. Jan Siemaszko, członek patronatu i największy sympatyk S. M. P. który swoje dwie córki i dwóch synów oddał do stowarzyszenia. Przewodniczący powołał Prezydjum i udzielił głosu p. Jędrychowskiemu, który to wygłosił przepiękne przemówienie o znaczeniu zlotu. Po skończonem przemówieniu zostały odczytane rezolucje, a po rezolucjach miejscowy chór S. M. P. wykonał parę ładnych piosenek. Druchny zaś wygłosiły kilka ładnych deklamacyj. Akademja została zakończona odśpiewaniem jednej zwrotki „My chcemy Boga“ i hymnu „Hej do apelu“.

Po odbytej Akademji młodzież pod dowództwem instruktora udała się z orkiestrą do pomnika „Niezanego Żołnierza“, gdzie przemówiła kilka słów druchna Czaplińska, po przemówieniu zabrał głos p. Jędrychowski, wygłaszając krótką lecz treściwą mowę. Na zakończenie uroczystości druchny złożyły wieniec na grobie Niezanego Żołnierza. Po złożeniu wieńca młodzież wróciła do „Ogniska“, gdzie spożyła skromny lecz smaczny obiad.

Wieczorem odbyło się przedstawienie p. t. „Babska polityka“, szereg deklamacyj i zabawa taneczna.

Zlot został zakończony o godz. 23 odśpiewaniem apelu.

Zlot rejonowy S. M. P. w Międzyrzeczu. Dnia 4. X. r. b. odbył się zlot rejonowy w Międzyrzeczu, na który przybyło z górą 120 osób z sąsiednich S. M. P. Zlot rozpoczął się nabożeństwem.

Po nabożeństwie odbyła się krótka akademja na cmentarzu. Akademję zagał miejscowy proboszcz, który w przepięknych słowach podkreślił zlot rejonowy, jak również powitał delegata Związku Mł. Polskiej i młodzież przybyłą na zlot. Po przemówieniu księdza proboszcza zostało powołane prezydium, następnie przewodniczący odczytał treść depeszy, wysłanej do J. E. Ks. Arcybiskupa. Po odczytaniu depeszy zabrał głos p. Jędrychowski, wygłaszając przepiękne przemówienie o znaczeniu Akcji Katolickiej. Gdy skończył przemowę p. Jędrychowski, młodzież miejscowa wykonała kilka pieśni i szereg deklamacji, zakańczając akademję odśpiewaniem „My chcemy Boga“ i apelu. O godz. 4 młodzież spożyła obiad w sali Ogniska, wieczorem zaś odbyło się przedstawienie i zabawa taneczna.

Tak mniej więcej przedstawiał się przebieg zlotu rejonowego, odbytego w dniu 4. X. r. b. w Międzyrzeczu.

Zlot rejonowy S. M. P. w Świsłoczy. Dnia 16 października 1932 r. odbył się zlot rejonowy Stowarzyszeń Mł. P. w Świsłoczy, na który przybyło 400 osób z następujących S. M. P.: Szydłowicze, Mścibów, Hnieszno, Wierobiejski, os. fabr. Mosty, Szymki, Jałówka, oraz delegacja z Wołkowyska M., Wołkowyska C., Krzemienicy i Werejek.

Już w przeddzień zlotu miasteczko Świsłocz przybrało charakter odświętny. „Ognisko“ S. M. P. zostało uiluminowane światłem elektrycznym, udekorowane wieńcami i chorągwami papieskimi i narodowymi. O godzinie 20-ej przybyło S. M. P. z Szydłowic, Werejek i Wołkowyska M., spotykane na przedmieściu przez druha Instruktora i miejscową delegację. Druh naczelnik S. M. P. Szydłowicze złożył raport druhowi Instruktrowi, meldując stan członków przybyłych na zlot. Po złożeniu raportu młodzież odmaszerowała z pieśniami na ustach do miejscowego „Ogniska“, gdzie po krótkim wypoczynku Komitet miejscowego S. M. P. przyjął gości skromną kolacyjką. w czasie kolacji druh Instruktor przeczytał porządek uroczystości zlotowej, jak również zakomunikował przybyłym gościom, gdzie mają się udać na nocleg.

Nazajutrz, t. j. w dzień zlotu o godz. 8 odbyło się wspólne śniadanie wszystkich gości.

Po śniadaniu na ulicy przed „Ogniskiem“ odbyła się zbiórka wszystkich S. M. P. przybyłych na zlot. Po uszeregowaniu się druh Instruktor złożył raport ze stanu przybyłych gości p. K. Jędrychowskiemu, Delegatowi Związku Młodzieży Polskiej na Okręg Białostocki.

Po złożeniu raportu przez druha Instruktora, p. Jędrychowski dokonał przeglądu wszystkich oddziałów, witając je hasłem stowarzyszeniowym „Sprawie służ“ i „Gotów“.

Następnie młodzież pod 10-ciu sztandarami udała się do kościoła na Mszę św., celebrowaną przez ks. Albina Horbę, Patrona miejscowego S. M. P. W czasie sumy młodzież śpiewała pieśni religijne o Matce Boskiej.

Po sumie ks. Bolesław Maciejowski, Dyrektor Zw. Mł. P., w Wilnie wygłosił przepiękne kazanie o znaczeniu Akcji Katolickiej.

Po kazaniu młodzież wyruszyła ze sztandarami do sali Seminarjum Nauczycielskiego, gdzie się odbyła uroczysta Akademia, którą zagał miejscowy ks. Proboszcz Albin Horba, podkreślając znaczenie i cel dzisiejszego zlotu, jak również w przepięknych słowach powitał ks. Dyrektora Zw. Mł. P., p. Jędrychowskiego — przedstawiciela II Sekretarjatu Generalnego w Białymstoku oraz gości i młodzież, powołując na przewodniczącego Akademii p. Okulicza. Do prezydium zaś zostali zaproszeni: ks. Woźny — proboszcz z Jałówki, p. Kuran — sędzia grodzki, p. Wilemic burmistrz, p. Okulicz — ziemianin, p. Pawlak — ziemianin, p. Szaciłowski — mecenas i Patron S. M. P., ks. Horba, p. Czechowicz — komendant P. P., p. Rogacewicz — kierownik Spółdzielni Rolniczej, p. Bitnerowa i p. Bądzkiewiczowa — ziemianki, oraz z każdego S. M. P. po jednej osobie.

Po powołaniu prezydium zabrał głos p. Jędrychowski, wygłaszając przepiękne przemówienie o S. M. P. wogóle.

Po przemówieniu zostały odczytane rezolucje, które młodzież przyjęła oklaskami. Następnie została odczytana treść depeszy do J. E. Ks. Arcybiskupa i p. Wojewody, które również zostały przyjęte z wielkim entuzjazmem. Następnie jedna z druchien wygłosiła przepiękną deklamację p. t. „Oda do młodości“. Po deklamacji chór odśpiewał kilka pieśni pod batutą p. Witolda Leonowicza, kierownika Kasy Spółdzielczej w Świsłoczy.

Na zakończenie jeden z nauczycieli szkoły powszechnej parafji świsłockiej wygłosił przepiękne przemówienie o potędze Papiestwa, wznosząc w końcu przemówienia okrzyk na cześć Ojca św., Prezydenta Rzeczypospolitej i J. E. Ks. Arcybiskupa.

Akademia została zakończona odśpiewaniem „Apelu“.

Po odśpiewaniu „Apelu“ druh Instruktor na placu przed Seminarjum uszeregował młodzież i wyruszył na ulicę Kraszewskiego, gdzie się odbyła „defilada“ przyjmowana przez członków prezydium.

Po „defiladzie“ młodzież odmaszerowała na obiad do sali Sem. Naucz.

Po obiedzie rozpoczęło się przedstawienie p. t. „Surdut i siermiega“ urozmaicone szeregiem deklamacyj, śpiewem i wielu innemi niespodziankami.

Zlot zakończył się o godz. 23,30 odśpiewaniem hymnu stowarzyszeniowego.

Zaznaczyć należy, że najwięcej pracy w czasie zlotu położyła druchna prezeska Janina Perkowska, druh Witold Leonowicz b. Prezes, druh Szczerski, który przepięknie wykonał monogram

S. M. P., a który to podziwiała publiczność z całej Świsłoczy i młodzież przybyła na zlot. Jak również należy nadmienić, że szczególniejsze uznanie należy się miejscowemu ks. Proboszczowi i p. mecenasowi Szaciłowskiemu.

Powiatowy zlot Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej w Oszmianie.

W dniu 29. IX. b. r. odbył się w Oszmianie powiatowy zlot S. M. P. Na zlot przybyło 298 druchen i druhów ze wszystkich stron powiatu. O godz. 10-ej przyjechali z Wilna przedstawiciele Archidiecezjalnego Inst. Akcji Katolickiej w osobach p. Prezesa Stanisława Białasa, ks. Dyr. Franciszka Kafarskiego, ks. Sekret. Gen. A. Mościckiego i p. B. Rusieckiego. O g. 10.30 odprawiona została Msza św. specjalnie przeznaczona dla przybyłej młodzieży. Okolicznościowe kazanie wygłosił ks. A. Mościcki. Centralnym punktem zlotu było: defilada, przyjęta przez p. Starostę U. Sużyńskiego i p. Prezesa St. Białasa, i zebranie zlotowe w sali Teatru Ludowego. Zebranie zagał ks. Dziekan Paweł Piekarski i poprosił na przewodniczącego p. prezesa A. K. w Sołach p. Juliana Odachowskiego. Witali zlot: p. Starosta, p. Prezes Archid. Inst. A. K., ks. Fr. Kafarski, p. Burmistrz Zubiel. Następnie p. B. Rusiecki wygłosił dłuższy referat p. t. „Myśmy przyszłością narodu i państwa“. Drugą część zebrania stanowiły deklamacje i śpiewy, wykonane przez miejscowe Stowarzyszenie Mł. P. przy współudziale chóru kościelnego. Akademię zakończono hymnem „Hej do apelu“. Sprawą nakarmienia przybyłych zajęły się: Par. Zarząd A. K. i miejscowa Konfer. Pań św. Wincentego i przygotowały w „Ognisku” S. M. P. herbatkę. Od godz. 8-ej wiecz. trwała wspólna, godzinna adoracja Przenajświętszego Sakramentu. Pracowity dzień zakończono wesołym parogodzinnym zebraniem towarzyskiem w Res. Obyw.

Zlot rejonowy S. M. P. w Jaźnie. Dnia 4. X. b. r. odbył się w Jaźnie 1-szy zlot, na który zgromadziła się młodzież ze wszystkich sąsiednich S. M. P. Nie brakło przedstawicieli z S. M. P. w Hermanowiczach, odległych od Jazna prawie o 50 klm. Na zlocie wzięło udział około 200 członków, co należy szczególnie podkreślić, gdyż ani pogoda nie dopisywała, a stan dróg w tym czasie był okropny. Zlot odbył się według z góry ułożonego planu, który został wykonany w najdrobniejszym szczególe. Było nabożeństwo z kazaniem, akademja, wykonana wyłącznie siłami miejscowego S. M. P., zawody sportowe, o których sprawozdanie w dziale wychowania fizycznego, wspólny obiad, fotografia, wieczorem przedstawienie i zabawa. Ze szczególniejszem podkreśleniem należy uznać pracę pełną bezinteresownego poświęcenia p. Patronki S. M. P. w Jaźnie p. Miłaszewiczówny Ludwiki, jak również nie można ominąć zasług, położonych w pracy nad rozwojem S. M. P. miejscowego, ks. Proboszcza Aleksandra Łukaszewicza i ks. Proboszcza w Czerniewiczach Jana Zmitrowicza.

Jako przedstawiciel Związku na zlot przybył ks. B. Maciejowski, Dyrektor Związku Młodzieży Polskiej.

Walne Zebrania. Dobiega już koniec roku, wobec czego należy zrobić rachunek z pracy dotychczasowej. Zarządy już teraz muszą rozpocząć przygotowania. Należy w pierwszym rzędzie uporządkować księgowość, *uregulować wszystkie długi, załatwić prenumeratę pism, sprawdzić i spisać inwentarz S. M. P.* Komisja rewizyjna w grudniu ma obowiązek bardzo sumiennie wszystko sprawdzić i spisać odpowiedni protokół. Jedno, a w razie potrzeby i więcej posiedzeń Zarządu poświęcić wyłącznie sprawie walnego zebrania. Zawczasu należy ułożyć porządek tego zebrania, który powinien być ogłoszony przynajmniej o dwa tyg. przed terminem zebrania. Należy pamiętać, że w czasie walnego zebrania *tylko to wolno omawiać, co zostało wyszczególnione w porządku obrad.*

Poleca się wobec tego Zarządom przeczytać bardzo uważnie regulamin walnego zebrania. Najważniejszym punktem walnego zebrania są wybory nowego Zarządu. Należy już teraz o tem pomyśleć i przedstawić takich kandydatów, którzyby prawdziwie z pożytkiem mogli pracować nad dalszym rozwojem S. M. P. W tem miejscu muszą ustać wszelkie niechęci osobiste. Jeżeli uważam, że dany druh czy druchna nadaje się do pracy zarządkowej, ma ku temu pewne już kwalifikacje, to bezwzględnie oddam na niego głos, bez względu na to, czy on mi osobiście podoba się, czy nie. W ten sposób wykaże się to pełnowartościowe wyrobienie organizacyjne. Przeczytać instrukcje w „Wiadomościach A. K.”, r. 1931, Nr. 5.

Sprawozdania. Zarządy szczególniejszą uwagę poświęcą sprawie dokładnego wypełnienia blankietu sprawozdania rocznego. Nie jest to jak niektórzy sądzą czeza formalistyka, lecz sprawa bardzo ważna. Sprawozdania te akuratnie wypełnione są sprawdzianem pracy jak poszczególnego S. M. P. tak i całego Związku. Dlatego też wypełniać należy w czasie posiedzenia Zarządu w obecności przewodniczących wszystkich kółek i sekcji, jak również zastępów. Każdą rubrykę należy możliwie jaknajdokładniej wypełnić. Z lat ubiegłych dało się zauważyć nieścisłości w podawaniu stanu liczebnego S. M. P. Mianowicie: S. M. P. podzielone na zastępy podawało liczbę wyłącznie tylko samego S. M. P., a nie włączało do tego liczby członków zastępów. Była to cyfra nieścisła i mocno krzywdząca nie tylko S. M. P. lecz i Związek. Np. S. M. P. liczy członków 25, a oprócz tego składa się z 5 zastępów w każdym po 7 członków — ogólną liczbę stanu należy podać 60, a nie 25. A więc uważnie. Sprawozdanie należy wypełnić w styczniu w 3 egz. Jeden odesłać do Związku w Wilnie, drugi — z powiatów: sokólskiego, grodzieńskiego, wołkowyskiego i białostockiego — do Białegostoku, z powiatów woj. nowogródzkiego do Lidy, a trzeci zostawić u siebie w aktach. W powiatach wojew. wileńskiego wypełniać 2 egz.: jeden dla Związku w Wilnie, drugi do własnych akt. Wysyłając sprawozdania należy pamiętać, że trzeba naklejać znaczek nie jak na druk lecz jak na zwykły list pisany, w przeciwnym razie wszelką dopłatą będzie obciążone konto danego S. M. P. S. M. P., które

nie nadeszła sprawozdania w terminie będą bezwzględnie skreślone z listy członków Związku i rozwiązane.

Regulować długi. Nie wszystkie jeszcze S. M. P. odezwały się na przypomnienie Związku o zaległościach za prenumeratę i do składnicy. Związek raz jeszcze z przykrością przypomina, że w lutym będzie zmuszony podać do ogólnej wiadomości, te S. M. P., które nietylko, że nie regulują zadłużenia, lecz nawet nie odpowiadają na wezwania.

Dlaczego S. M. P. nie odpisują? Ostatnimi czasy niektóre Stowarzyszenia skarżą się, że na posłaną przez nich korespondencję inne S. M. P. nie odpisują, a przede wszystkim do tych opieszłych należą S. M. P. z terenu pow. wilejskiego, które na przykład na pisma S. M. P. wilejskiego, pomimo kilkakrotnych upomnień z ich strony nie raczą odpowiadać.

Wobec czego wzywamy wszystkie S. M. P., by nawzajem korespondowały ze sobą, nawiązując w ten sposób bratnią łączność w pracy jak organizacyjnej, tak również i z życia prywatnego.

II. DZIAŁ RELIGIJNY.

W grudniu przypadają święta Bożego Narodzenia. Święto wesela i radości. Nic dziwnego, że w okresie tych świąt wszystko tchnie tą radością życia. S. M. P. również jak mogą tak wesoło ten czas spędzają. W dobie dzisiejszej jednak przy ogólnej wesołości nie wolno zapominać o tych, którzy z tych czy innych przyczyn nie mogą się dzielić ogólną radością, brak im bowiem i ciepła w domu i ubrania i chleba. S. M. P. wspomni o tych nieszczęśliwych i w miarę możliwości przyjdzie im z pomocą, urządzając dla najbiedniejszych dzieci w parafji bądź to wieczór św. Mikołaja, bądź choinkę.

Rycerz Chrystusowy. Dnia 15 listopada b. r. minęła 25 rocznica śmierci Józefa Kalinowskiego, ojca Rafała Karmelity, wilnianina, którego wielka świętobliwość i żywot męczeński pozwala przypuszczać, że starania zakonu OO. Karmelitów o beatyfikację tego wilnianina-karmelity zostaną uwieńczone dobrym skutkiem. Kółka religijne S. M. P. muszą poczuwać się do obowiązku zapoznania się z tą światłą postacią i poświęcić Mu przynajmniej jedno zebranie plenarne. W tym celu należy sprowadzić broszurkę pod tytułem „Rycerz Chrystusowy“, napisaną przez H. Romer z księgarni św. Wojciecha, bądź ze składnicy Związku. Cena broszurki 20 groszy.

III. DZIAŁ KULTURALNO-OŚWIATOWY.

Zjednoczenie Młodzieży Polskiej w Poznaniu, uznając dzisiejsze ogólne zubożenie, a nie chcąc, by praca kulturalno-oświatowa z tej racji poniosła stratę, obniżyła obecnie ceny na wydawnictwa swoje. Należy skorzystać z tej okazji i zawczasu zamówić potrzebny materiał, czy to na obchód gwiazdkowy, czy na wieczór św. Mikołaja i t. p.

Wydawnictwa gwiazdkowe — po cenach zniżonych.

Na wydawnictwa gwiazdkowe, „Opłatek“ i dla kołędników, chodzących po domach, polecamy następujące wydawnictwa, wśród których znajduje się kilka doskonałych nowości. Zwracamy przy tem uwagę, że wszystkie dawniej wydane utwory mają obecnie cenę znacznie zniżoną.

Biblioteka Wieczornicowa.

M. Ojerzyńska — Wieczornica gwiazdkowa	2.20
Wykład, deklamacje, śpiewy i drobne obrazki sceniczne	—.

Sztuki dla zespołów żeńskich.

F. Żurowska — Gdzie jesteś, Panie?	1.60
X. Krośnięski — Po kołędzie	0.95
G. M. — Gdzie szczęście	0.70
C. Wolniewiczówna — Sen wigilijny	1.—
X. Wieczorek — Cudowna noc	1.60
X. Harazim — Córka króla Baltazara	1.—

Sztuki dla zespołów męskich.

M. Sabatowicz — Hej kołeda, kołeda (nowość)	1.—
— Anielska nowina	1.95
Dynowska i Fischerówna — Wesola nowina (nowość)	1.50
F. Ż. — Idziemy z kołędą (nowość)	2.50
X. Wieczorek — Z nędzy do szczęścia	1.40
— Wśród nocnej ciszy	2.40
Owicz — Jasełka misyjne	1.—
X. Harazim — Tajemnica wcielenia	1.—

Zamawiajcie zawczasu i urządźcie piękny
obchód gwiazdkowy.

Kółka abstynenckie. Praca w kółkach abstynenckich dotychczas prowadziła się w większości wypadków chaotycznie. Nie była dotychczas ona ujęta w jednostajne ramki. Chcąc przybyć istniejącym kółkom z pomocą, a jednocześnie zachęcić wszystkie S. M. P. do zakładania tych kółek. Podajemy poniżej regulamin.

Regulamin Kółka Abstynenckiego.

§ 1. Zgodnie z ustawą (regulaminem) Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej i regulaminem ramowym dla kółek stowarzyszeniowych za zgodą plenarnego zebrania tworzy się Kółko Abstynenckie z niniejszym regulaminem specjalnym.

§ 2. Kółko nosi nazwę Kółko Abstynenckie. Kółko Abstynenckie jest wewnętrzną organizacją Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej.

§ 3. Zadaniem Kółka jest:

a) poznanie sprawy alkoholizmu;

- b) przestrzeganie zupełnej wstrzemięźliwości u członków;
- c) zwalczanie nadużyć;
- d) szerzenie idei abstynenckiej, popieranie polskiego ruchu przeciwalkoholowego.

§ 4. Środki, za pomocą których Kółko dąży do spełnienia swych dążeń, są:

- a) zebrania miesięczne z odczytem lub wykładami członków lub gości;
- b) czytanie czasopism i książek treści przeciwalkoholowej;
- c) troska o przestrzeganie ustawy przeciwalkoholowej;
- d) przygotowanie występow na wieczornicę Stowarzyszenia, urządzenie dla Stowarzyszenia wykładów z przeżroczami o treści przeciwalkoholowej;
- e) udział w zbiórkach ulicznych na walkę z alkoholizmem;
- f) udział w specjalnych pochodach, manifestujących dążenia przeciwalkoholowe społeczeństwa, o ile całe Stowarzyszenie nie zechce wziąć udziału w pochodzie;
- g) składki dobrowolne na potrzeby Kółka.

§ 5. Członków Kółka przyjmuje Zarząd po kwartalnej próbie, na podstawie złożonego ustnego i pisemnego zobowiązania do zupełnej wstrzemięźliwości od napojów alkoholowych. Brzmi ono następująco: „Na chwałę Bożą i dla dobra narodu przyrzekam wobec wszystkich obecnych, iż od dnia dzisiejszego wstrzymam się od używania napojów alkoholowych przez czas należenia do Kółka Abstynenckiego“. Członek Kółka Abstynenckiego może użyć alkoholu, gdy mu lekarz wyraźnie zaleci. Jeśli złamie przyrzeczenie, powinien zgłosić swe wystąpienie z Kółka, albo wobec członków Zarządu przyrzeczenie odnowić, co jednakże raz jest dopuszczalne.

§ 6. Doradcą Kółka z ramienia Patronatu powinien być abstynent.

§ 7. Zmiana specjalnego regulaminu Kółka Abstynenckiego nie może pozbawić Kółka jego cechy abstynenckiej. Taka zmiana oznaczałaby rozwiązanie Kółka.

Myśli do rozwagi w Kółku Abstynenckiem. - 1. Już Gwiazdka za progiem. Panuje w Polsce brzydki zwyczaj, że ten wielki dzień Bożego Narodzenia, a zwłaszcza Nowy Rok, wita się i „czci“ kieliszkiem! Zamiast chwały Bożej jest wówczas najczęściej — obraza Boża! My członkowie S. M. P., wystąpmy przeciw temu brzydkiemu zwyczajowi i uczcijmy te święta na prawdę na trzeźwo! Kółka abstynenckie niechaj urządzają u siebie „opłatek“ abstynencki.

2. Rok minął i znowu zbliża się „Tydzień Propagandy Trzeźwości“ (1—8 lutego). Odbywa się on w r. 1933 pod hasłem: „Przez trzeźwość do odrodzenia“, bo im większa będzie trzeźwość, tem prędzej podźwignie się z upadku świat dzisiejszy i tem prędzej zwycięży tegoroczne hasło S. M. P. — „Chcemy Boga oglądać!“ Nasze S. M. P. w tej walce o trzeźwość nie mogą stanąć na szarym końcu! Na zebraniu w lutym postarajmy się

o referat w sprawie trzeźwości (np. n. t.: „Alkohol a moralność“, „Alkohol a czystość obyczajów“) — wybierzmy także śpiew, monologi, deklamacje o trzeźwości. Urządźmy wieczornicę przeciwalkoholową (odpowiednie książki podają cenniki „Ostoi“ i Składnicy Abstynenckiej, Poznań, Al. Marcinkowskiego 26). Jeśli z tej wieczornicy zbierzemy pewien zysk — część przeznaczymy na kupno kilku książek lub broszur o alkoholizmie do naszej biblioteki. Powtarzamy — S. M. P. nie mogą pozostać na szarym końcu!

3. Przypominamy na nowo, że wszelkie nasze zabawy i rozrywki muszą być bezalkoholowe także w karnawale.

4. Nasz wielki poeta, Jan Kochanowski, powiedział tak: „O czym człowiek po trzeźwu nie pomyśli, to wszystko upiwszy się popełni“. Widział on już 400 lat temu to, czego my dziś jeszcze często nie widzimy! Zastanówmy się nad tem!

5. Zimą w naszych domach chętnie częstuje się gości alkoholem „na rozgrzewkę“. Jest to stary przesąd, o którym tu bliżej mówić nie pozwala brak miejsca — możemy się o tem dowiedzieć z książek lub wykładów (omówmy w osobnym wykładzie „przesady o alkoholu). My, członkowie S. M. P., nie będziemy uznawać tego przesądu i uważać będziemy sobie za punkt honoru częstować gości nie wódką, lecz herbatą, kawą i napojami bezalkoholowymi.

6. Przypominamy, że na wieczornicach zimowych nie możemy wystawiać sztuk, które pochwalają lub tolerują używanie napojów alkoholowych. Tak samo w loterjach naszych nie może być fantów w postaci butelek z napojami alkoholowymi!

7. Powiedział ktoś tak: „Młodzież pijąca nie myśli — młodzież myśląca nie pije“. Zastanówmy się nad tem!

8. Kto chce być dzielnym człowiekiem w przyszłości, nie może przyzwyczajać się do używania napojów alkoholowych, które prowadzą do życia karczemnego i do pijaństwa.

IV. DZIAŁ P. R.

I. **Praca w konkursach rolniczych w roku bieżącym** — jest już poza nami, natomiast — przed nami jest nakreślone nowe zadanie w postaci konieczności wykonania nowych zamierzeń.

Zdaniem Związku Młodzieży Polskiej — przystępując do wykonania nowych zamierzeń winniśmy wyraźnie zadać sobie pytanie: czy i w jakim stopniu wykonaliśmy nasze zamierzenia w pracy przysposobienia rolniczego w roku bieżącym — 1932?

W roku bieżącym, Związek Młodzieży Pol. z zadowoleniem stwierdził:

1) Podniesienie się poziomu sprężystości organizacyjnej w S. M. P., biorących udział w przysposobieniu rolniczem, co wyraziło się w bardzo licznym udziale młodzieży stowarzyszonej na wystawach konkursowych.

2) Wzrost zrozumienia u młodzieży stowarzyszonej, że tam, gdzie są Stow. Mł. Polskiej — winno być ładnie. Miało to wyraz w bogactwie estetyki na wystawach S. M. P.: Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w Landwarowie, Ławaryszkach, Kienie Panieńskiej, Rukojniach, Osiennikach, Pietruliskach, Rubionce, Daniuszewie, Żołudku, Dziembrowie, Czarnym Borze, Lebedziewie, Dryświatach, Gajdach, Smółwach i wiele innych wzbudzały szczery zachwyt u widzów nadzwyczaj pięknie pomyślanem urządzeniem wystawy.

Uzupełnieniem estetycznie urządzonych wystaw — były urozmaicenia dane przez młodzież stowarzyszoną przybyłą na wystawy w postaci śpiewów, deklamacyj, monologów i t. p., co wszystko razem wzięte, tworzyło nastrój podniosły, dając pojęcia o pięknie dróg, którymi idą przez życie S. M. P.

3) Budząca się świadomość u członków patronatów o konieczności czynnego popierania S. M. P. w akcji p. r., co wyraziło się w licznym udziale członków patronatów na wystawach w roli opiekunów młodzieży, co szczególnie uwidoczniło się na wystawach w Landwarowie, Mickunach, Wołkowysku i in.

4) Wreszcie budząca się świadomość u młodzieży stowarzyszonej, że w akcji przysposobienia rolniczego pracujemy nie dla nagród, otrzymywanych na wystawach konkursowych, lecz w celu osiągnięcia wiedzy rolniczej, która przyczyni się do dobrobytu.

Dowodem tego, jest gremjalny udział młodzieży stowarzyszonej w konkursach przysposobienia rolniczego na rok przyszły 1933, nie zważając na nikłe nagrody, wydawane na wystawach konkursowych w roku bieżącym.

Wszystko to świadczy, że słowa płynące z serc ludzi reprezentujących Związek Młodzieży Polskiej, trafiają do serc młodzieży i znajdują tam żywy oddźwięk.

Związek Młodzieży Polskiej charakteryzuje ten pocieszający objaw w pracy młodzieży w tym celu, aby dodać wiary i otuchy we własne siły.

Przebiegając myślą poprzez cały okres pracy w konkursach rolniczych za ubiegłe cztery lata — widzimy, że praca ta nabiera coraz większego zrozumienia jej pożytku pod względem materialnym i pod względem moralnym. W miarę szerzenia się świadomości o pożytku pracy, przybiera ona lepsze kształty i formy. Młodzież stowarzyszona nabiera siły moralnej do wytrwania w pracy do końca.

A gdy odczuwamy w sobie siły moralne i fizyczne do pracy, do zwalczania wszelkich trudności i przeszkód, gdy powiemy sobie, że zadaniem naszym jest doskonalenie pracy — wtenczas pozostanie nam skupić całą uwagę i siły na tem doskonalsze wykonanie zadania w konkursach rolniczych w roku przyszłym 1933-im.

II. Praca w konkursach rolniczych na rok 1933 — została rozpoczęta.

Zespoły konkursowe w ogromnej większości S. M. P. zostały zorganizowane i zgłoszenia nadesłane do Związku.

Gdy, opierając się na czteroletnim doświadczeniu w pracy w przysposobieniu rolniczym, i na osiągniętych wynikach w tej pracy, postanowimy wznieść się na znacznie wyższy poziom doskonałości, to pozostanie nam, od chwili rozpoczęcia przygotowywania pracy w konkursach rolniczych na rok przyszły ustawicznie dążyć do utrzymania pracy na należytych poziomach. Należy natychmiast sprawdzić w każdym Stowarzyszeniu:

1) Czy jest zorganizowany Komitet konkursowy i czy wchodzi w skład tego Komitetu osoby naprawdę mające być pożytecznymi w przysposobieniu rolniczym młodzieży?

2) Czy odpowiadają swemu zadaniu przodowniczki i przodownicy zespołów konkursowych? Na wartość przodowniczek i przodowników zespołów konkursowych należy zwrócić szczególniejszą uwagę ze względu na konieczność doskonalenia pracy całych zespołów konkursowych. Doświadczenie nas uczy, że *dobry ten zespół konkursowy, w którym jest dobra przodowniczka lub dobry przodownik.*

3) Czy przygotowane są półka konkursowe, względnie czy poczynione są starania do jesiennej uprawy pól konkursowych.

4) Czy i w jakim stopniu prowadzone są pogadanki na plenarnych zebraniach S. M. P. na temat o przysposobieniu rolniczym?

5) Czy omawia się na plenarnych zebraniach S. M. P. sprawa wytrwania do końca w konkursach przysposobienia rolniczego wszystkich tych, którzy do tej pracy się zgłosili.

Ta sprawa, mianowicie: wytrwanie jest rzeczą najważniejszą.

6) Wreszcie — te S. M. P., które dotychczas nie nadesłały zgłoszeń do konkursów rolniczych na rok przyszły (a takie S. M. P., niestety, są), niech niezwłocznie zorganizują i nadesłają zgłoszenia.

III. **Doprowadzić zespoły do końca!** Należy pamiętać, że doprowadzenie zgłoszonych zespołów konkursowych do końca w dużym stopniu uzależnione jest od możliwości zaopatrzenia zespołu konkursowego w materiały konkursowe.

W celu uniknięcia w tym względzie niemiłych niespodzianek, a polegających na tem, że nieraz z powodu braku materiałów konkursowych, zespół nie doprowadza zamierzonej pracy do skutku, należy mieć dwie zasadnicze rzeczy na względzie, a mianowicie:

1) Od zaraz troszczyć się o wyszukanie odpowiednich źródeł nabycia materiałów konkursowych, szczególnie tam, gdzie chodzi o materiał hodowlany, jak: kury, prosięta, króliki, gęsi, celem zagwarantowania nabycia potrzebnych materiałów, co ma jeszcze i to znaczenie, że materiały, nabyte na miejscu, będą taniej się kalkulowały i wynik w konkursach dadzą lepszy.

2) Należy być zawsze przygotowanym, że w razie w tym temacie konkursowym, do którego młodzież się zgłosiła, zostaną napotkane na nieprzewidywane trudności, aby zespół przeszedł na inny temat konkursowy, bardziej dostępny. Ma to zastosowanie również do tematów hodowlanych w pierwszym rzędzie, gdyż doświadczenie z lat ubiegłych nas uczy, że materiały do konkursów hodowlanych często wprost niemożliwym jest nabyć. *Natomiast winno stać się punktem honoru dla każdego Stowarzyszenia doprowadzenia w pracy do końca wszystkich zgłoszonych zespołów konkursowych.*

Ze zgłoszeń, nadesłanych w roku bieżącym do konkursów rolniczych na rok przyszły, wynika jeszcze inna okoliczność, a mianowicie: dużo zespołów zostało zgłoszonych do nowych i dosyć trudnych tematów konkursowych. Takie tematy, jak truskawki, zakładanie szkółek drzew owocowych, uprawa łąk, uprawa pszenicy jarej i t. p., może napotkać na pewne trudności. O ile, na przykład, chodzi o konkurs uprawy truskawek, to można pracę w tym temacie rozpocząć dopiero od pół lata w roku przyszłym 1933 i prowadzić pracę w zespole konkursowym w ciągu 2—3 lat zrządu. Wymaga tego kultura truskawek. Kultura pomidorów wymaga należytego przygotowania się do tej uprawy. Założenie i prowadzenie szkółki drzew owocowych jest rzeczą o tyle poważną, że do tego trzeba należycie przygotować się. W tym wypadku również, dążąc bezwzględnie do osiągnięcia zamierzonego celu przerobienia tematu, do którego młodzież stowarzyszona się zgłosiła, koniecznym jest obrać narazie możliwy temat do przeprowadzenia, o ile okoliczności tego wymagać będą.

Weźmy temat: uprawa truskawek. Jak powiedziałem wyżej, plantację czyli półko konkursowe w uprawie truskawek należy zakładać w lipcu — sierpniu; to znaczy, że zespół konkursowy zgłoszony do tego tematu teraz, może rozpocząć pracę dopiero w roku przyszłym, jako zespół konkursowy na rok 1934.

W tym wypadku taki zespół na rok przyszły 1933 winien obrać i przeprowadzić temat możliwy do przeprowadzenia. Wskazaniem jest przeprowadzić uprawę ogródków warzywnych, jako temat bardziej zbliżony do uprawy truskawek.

W podobny sposób należy postąpić w każdym wypadku, gdy zajdzie trudność w przeprowadzeniu obranego tematu, dążąc do obrania innego, możliwego do przeprowadzenia, mając ustawicznie na względzie doprowadzenie do końca pracy, bezwzględnie wszystkie zgłoszone zespoły konkursowe.

IV. **Konkursy kukurydziane.** — Równolegle dążmy do rozpowszechnienia kultury kukurydzy „Wczesnej-Bydgoskiej“. Widzimy, że uprawiana kukurydza daje duży plon i jest bardzo pożyteczną rośliną w gospodarstwie. W życiu codziennym i na wystawach konkursowych, kukurydza uprawiana przez młodzież stowarzyszoną budzi szczere zadowolenie przedstawicieli władz i szerszego ogółu społeczeństwa, a przedstawiciele organizacyj rolniczych przychodzą do przekonania, że S. M. P. potrafią wykonać to,

w co oni, przedstawiciele organizacji rolniczych, przed kilku laty nie wierzyli.

Zespoły konkursowe w uprawie kukurydzy „Wczesnej-Bydgoskiej” przyjmowane są i zaliczane w wielu wypadkach do konkursów ogólno-rolniczych.

Stąd zachodzi dla S. M. P. bardzo ciekawa okoliczność. Na ile w innych tematach konkursowych organizacje rolnicze przychodzą z pomocą fachową dla S. M. P., na tyle w uprawie kukurydzy S. M. P. przychodzą z pomocą fachową organizacjom rolniczym.

Sens zaś moralny w tem wszystkim jest ten, że kultura kukurydzy ma wielką przyszłość gospodarczą; twórcami zaś tej przyszłości są — S. M. P.

Hasłem tedy naszym winno być: *W każdym S. M. P. konkurs uprawy kukurydzy „Wczesnej-Bydgoskiej”.*

Rozmiar pól konkursowych do uprawy kukurydzy w dalszym ciągu pozostaje 50 metrów kwadratowych dla każdego uczestnika konkursu.

Pólko konkursowe należy przygotować w jesieni, na kartoflisku. Wybierać gleby bardziej lekkie, miejsca bardziej suche, słoneczne, możliwie zasłonięte od północy.

Uprawa gleby na pólku i nawożenie winno być dokonane z jesieni.

Termin nadsyłania zgłoszeń do konkursów kukurydźnianych na rok 1932/1933 Związek Młodzieży Polskiej wyznacza do dnia 1-go lutego 1933 roku.

V. Zakładanie szkółki drzew owocowych. Z uwagi na wzrost zainteresowania się S. M. P. sprawą zakładania i prowadzenia szkółek drzew owocowych. Związek Młodzieży Polskiej podaje niżej w streszczeniu instrukcję w sprawie przedmiotowej, opracowaną przez współpracownika Związku, agronoma Wacława Symonowicza.

Instrukcja zakładania szkółki drzewek owocowych. — Całą szkółkarstwo — hodowlę drzewek owocowych można podzielić na 3 części: 1) szkółka siewek, 2) szkółka dziczków i 3) szkółka szczepów.

1. **Szkółka siewek.** Pod szkółkę siewek należy wybrać kawałek ziemi położonej w zacisznem miejscu, na glebach lekkich, możliwie niżej położonych, aby było więcej wilgoci.

Ziemię na tą uprawę przeznaczoną należy uprawiać na jesieni, najlepiej po sprzęcie okopowych (buraki, ziemniaki), głęboko zaorać, nawieść obornikiem lub kompostem.

Wysiewane w swoim czasie nasiona na zimę należy zastratyfikować w wilgotnym grubo-ziarnistym piasku w doniczce lub skrzyneczce (zależnie od ilości) i przechować w winnicy lub w innem wilgotnem i chłodnem pomieszczeniu. Stratyfikacja wygląda następująco: na dno doniczki lub skrzyneczki nasypać warstwę piasku około 1 cm. grubą, na to pojedynczą warstwę ziarn, przykryć je piaskiem i t. d. Podczas stratyfikacji należy

pamiętać aby piasek nie był za suchy, można go nawet zwilżyć wodą.

Na wiosnę na wyznaczonym gruncie porobić zagonki szerokie 120 cm., brózdy między zagonkami przedeptać, jeżeli gleba ciężka przedtem płytko zaorać i zagonki zrobić wyższe od poziomu brózd (z brózd wyjąć trochę ziemi i wysypać na zagonki); ładnie równo zagrabić i za pomocą sznura lub odręcznie cały zagonek polinjować wzdłuż na 6 części (co 20 cm.), porobić płytkie rowki i siać w nie nasiona (1 kg. na 1 ar. — 100 m.²). Po zasianiu przykryć nieco ziemią, zlekka przycisnąć bezzębną stroną grabi (szczególnie gdy jest sucho). Przykryć nasiona warstwą ziemi pięciokrotnej grubości zasianych ziarn. Na glebach lekkich — suchych zagonki muszą iść z zachodu na wschód, na cięższych z północy na południe; o celowości tych zabiegów nie będą tu wspominał, ma to jednak pewne znaczenie w hodowli na większą skalę.

Z dalszych zabiegów będzie odchwaszczenie i spółchnienie ziemi.

2. **Szkółka dziczków.** Z chwilą gdy rośliny nasze będą miały po dwa liścienie i jednym listku, przystąpimy do pikowania (rozsadzenia). Pikowanie ma na celu danie roślinie więcej miejsca do rozwoju oraz powoduje rozgałęzienie systemu korzeniowego. Dziczki nie pikowane będą miały 1 lub 2 korzenie grube, a drobnych zupełnie mało, co jest niebardzo pożądanem, jak nam wiadomo do pobierania pokarmów przez roślinę służy jej korzenie cienkie, im ich będzie więcej, tem więcej roślina będzie mogła pobierać pokarmów i tem że samem będzie lepiej rosła.

Pikować należy siewki na odległościach większych — linja od linji co 30 cm., na linji co 15—20 cm.

Uskuteczniamy tę robotę za pomocą pikulca — kołka grubości dużego palca rosnącego człowieka. Robimy pikulcem w naznaczonym poprzednio miejscu otwór, i opuszczamy do niego, trochę głębiej jak rosła poprzednio, trzymając za liścienie siewkę; wbijamy kołek obok rośliny, pochyło do rośliny i przeciskamy ziemię do rośliny. Przy pikowaniu należy paznokciem lub ostrym nożem uszczyknąć najdłuższy korzonek, co spowoduje większe rozgałęzienie się korzeni.

Do pikowania należy wybrać dzień pochmurny — może nawet padać deszcz, co lepiej wpłynie na przyjęcie się roślin. Po tej czynności nieodzowną rzeczą jest jednorazowe podlanie świeżo pikowanych siewek. Zaznaczyć tu chcę, że pomimo małego deszczu podlanie musi być uskutecznione, aby ziemia ściślej przylegała do korzonków, które wkrótce już zaczną czerpać z niej wodę i pokarmy.

3. **Szkółka szczepów.** Tak przesadzone dziczki po roku muszą być w nasadzie grubości ołówka, wtedy je dopiero można wysadzić do szkółki szczepów.

Uprawa ziemi pod szkółkę szczepów musi być bardziej dokładna, gdyż tutaj drzewka będą najdłużej siedziały (2—3 lata). W tym rodzaju uprawy ważniejszą rolę odegrywa podglebie, to też musimy je dobrze spólchnić, przeprowadzając regulówkę lub głęboką orkę z pogłębiaczem; na ziemiach zasobniejszych ta ostatnia wystarczy. Przeznaczony kawałek ziemi dobrze nawieźć obornikiem, kompostem, torfem lub szlamem (mułem ze stawów) dobrze przewietrzałym i t. p. Na ziemiach cięższych nawozić mułem nie zalecałbym, dać natomiast większą ilość obornika i kompost. Po przyoraniu obornika dobrze zabronować i sadzić pod sznur, aby rzędy były równe, co ułatwi pracę przy spólchnianiu ziemi i późniejszym wykopywaniu szczepów, oraz uczyni zadość poczuciu estetyki — piękna, które musi przebijać z każdej czynności w życiu człowieka.

Najlepiej jest wysadzić dziczki na jesieni linja od linii co 100 cm., na linii co 40 cm. Tę robotę uskuteczniamy łopatą w podobny sposób jak przy pikowaniu. Zrobić otwór w ziemi, wsadzić dziczek tak, aby korzenie nie pozawijały się do góry, następnie wbić łopatę obok (wypukłą stroną do dziczka) i przycisnąć ziemię do rośliny.

Po posadzeniu w jesieni lub na wiosnę (sadzić możemy też i na wiosnę), do pierwszych dni lipca pielęgnacja polegać będzie na utrzymywaniu szkółki w czystości i spólchnianiu ziemi. W lipcu (od 1—15) przystąpimy do najważniejszej czynności oczkowania. Przy uprawie na większą skalę do tej roboty, aby była sprawna potrzeba trzech ludzi. Jeden ze szmatką w ręku każdy dziczek oczyści z piasku, drugi (najważniejszy operator) oczkuje, a trzeci wślad za nim wstawione przez poprzednika oczko przywiązuje rafją (łyko palmowe) lub mocną rogożą (rozpowszechnioną przed wojną do pakowania wszelkiego rodzaju towarów). O wiązaniu lnianą nitką, mowy tu być nie może, gdyż wrzyna się ona w miękką korę drzewka, raniąc go przy tem lub przyczyniając się do zupełnego wyschnięcia; o dalszych skutkach tego nieświadomego czynu nie będę teraz wspominał.

Oczkowanie — okulizowanie przeprowadza się jak następuje: na dziczku (od strony północnej) przy samej ziemi — na szyjce korzeniowej, nacina się ostrym scyzorykiem - okulizakiem (specjalny do tego celu sporządzony nóż) korę w kształcie litery „T”. wycina się ze zraza (jednoroczna gałązka drzewa szlachetnego) oczko z miazgą i odrobiną drewna, — (zdjęte oczko jest długości stalówki do pisania). Zdjęte oczko trzyma się za ogonek liścia (blaszkę liścia należy przedtem usunąć) i zasuwają pod korę dziczka, poczem dość silnie obwiązują się wiązadłem; i cała robota na tem skończona, niepotrzeba tu maści szczepowej ni nic więcej.

Po paru tygodniach, jeśli po dotknięciu do ogonka liścia znajdującego się przy oczku strącimy go, to jest dowodem, że oczko przyjęło się — przyrosło do dziczka. Na wiosnę przyszłego roku należy pousuwać wiązadła przez lekkie podcięcie go nożem;

następnie dziczki z nieprzyjętymi oczkami można w tym czasie zaszczepić, o tym sposobie uszlachetniania nie będę tu wspominał, gdyż może być on rozmaitym sposobem przeprowadzony, sposobów tych jest bardzo dużo, około 100-tu, a może i więcej. Dalsze prowadzenie drzewek owocowych (szczepów) wymaga już więcej wiedzy fachowej, u chętnych oddaniu się tej pracy i namacalnego chociażby zainteresowania przez fachowca tych zabiegów, które to w swoim czasie postaram się wyjaśnić, a może i zademonstrować, gdyż tego rodzaju czynności jako czysto fachowe przez samo opisanie mogą być niezrozumiałe lub błędnie przyswojone.

IV. DZIAŁ P. W. i W. F.

Zwracać uwagę na wygląd zewnętrzny i sprawność fizyczną! — Ponieważ rozwój S. M. P. jak liczbowo, tak i w pracy wewnętrznej doszedł do stanu, kiedy wymaga dość częstego wykazania swego przejawu życia nazewnątrz; musimy do tych potrzeb przygotować się zawczasu.

Przygotowanie nasze winno być, jak w każdej pracy, skrupulatne i rzeczowe.

Rok 1933, okres letni, będzie wyzyskany prócz prac, które S. M. P. prowadzi, na zjazdy, zloty, wycieczki i odwiedziny przez S. M. P. do poszczególnych swych sąsiednich, bratnich placówek.

W roku 1932 prace te zapoczątkowaliśmy, wynik był nadzwyczajny, sami druchny i druhowie, którzy brali czynny udział, naocznie się o tem przekonali.

Koniecznem jest, by te wszystkie tak piękne uroczystości odbywały się jaknajsprężysiej, w pełnym ładzie i porządku, tego wymaga dobro i honor organizacji.

Można to przeprowadzić tylko przez odpowiednie przygotowanie zawczasu swych członków przez uprawianie zbiorowego wychowania fizycznego.

Związek poleca wszystkim naczelnikom S. M. P. i stawia im za punkt ambicji w ich pracy, by forma i wygląd zewnętrzny S. M. P. dosięgły tej wartości, jaką posiadamy w dorobku swej wartości duchowej.

Nie potrzebujemy udowadniać naszym członkom, iż wygląd każdego druha i druchny, jako też i całego oddziału ma wielkie znaczenie dla naszej organizacji.

„Jak nas widzą, tak nas cenią“ — mówi przysłowie.

Cenić nas muszą, gdyż o wartości naszej przekonali się wszyscy, a i ci, którzy nie są chętni dla sprawy naszej, szacunek już posiadają.

Praca nasza i wartość moralna do tego zmusiła.

Musimy być pod każdym względem doskonałymi.

Trudności w tej pracy nie napotkamy. Koszta materialne — żadne, a korzyści wiele.

W N-rze 10 za m. październik „Wiadomości“ był podany program do ćwiczeń P. W. i W. F., należy go w okresie zimowym przerobić, szczególnie zwrócić uwagę na te ćwiczenia, które w codziennem życiu naszej organizacji, oraz przy wystąpieniach S. M. P. jako całości na zewnątrz będą w przyszłości stosowane.

**Wynik zawodów lekkoatletycznych, urządzonych staraniem
Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w Jaźnie 2. X. 1932 r.**

<i>Bieg 100 m.</i>	I miejsce	— Karniej Józef (Prozoroki)	13 sek.
	II „	— Żółtowski Wilhelm (Jazno)	13.5 „
	III „	— Romaszko Józef (Czerniewicze)	13,7 „
<i>Skok w dal.</i>	I miejsce	— Karniej Józef (Prozoroki)	4.80 mtr.
	II „	— Kosiński Justyn (Jazno)	4.60 „
	III „	— Karniej Jan (Prozoroki)	4.30 „
<i>Skok wzwyż.</i>	I miejsce	— Karniej Józef (Prozoroki)	1.50 mtr.
	II „	— Kosiński Edward (Jazno)	1.36 „
	III „	— Kowalewski W. (Czerniewicze)	1.35 „
<i>Rzut dyskiem.</i>	I miejsce	— Łopacki Józ. (Hermanowicze)	22.10 mtr.
	II „	— Karniej Józef (Prozoroki)	21.— „
	III „	— Karniej Jan (Prozoroki)	18.70 „
<i>Rzut kulą.</i>	I miejsce	— Łopacki Józ. (Hermanowicze)	9.50 mtr.
	II „	— Karniej Józef (Prozoroki)	8.75 „
	III „	— Karniej Jan (Prozoroki)	8.10 „

Sędziowie: (-) Zenon Gajewski (--) Fr. Kosiński
() J. Miłaszewicz (—) M. Paradnia

PLAN PRACY NA M - C GRUDZIEŃ 1932 R.

I STYCZEŃ 1933 R.

I. DZIAŁ OGÓLNO - ORGANIZACYJNY.

Grudzień 1932 r.

- 1) Trzy zebrania Zarządu i dwa zebrania plenarne.
- 2) Uregulować wszystkie długi za rok 1932.
- 3) Wysłać prenumeratę za pisma i składkę członkowską do Związku za I kwartał 1933 r.
- 4) Zamknąć księgi rachunkowe na dzień 31 grudnia b. r.
- 5) Komisja rewizyjna sprawdzi wszystkie księgi.
- 6) Prezes wraz z sekretarzem sporządzą sprawozdanie za rok ubiegły.
- 7) Skarbnik ściągnie zaległe składki i zestawia dochody i rozchody.
- 8) Gospodarz spisze nowy inwentarz S. M. P. w Ognisku.
- 9) Bibliotekarz sporządzi szczegółowe sprawozdanie ze stanu biblioteki.

Styczeń 1933 r.

- 1) Dwa zebrania Zarządu, jedno plenarne.
- 2) Złożenie przyrzeczenia przez nowy Zarząd.
- 3) Wysłać sprawozdanie roczne do Związku.

II. DZIAŁ RELIGIJNY.

Grudzień 1932 r.

- 1) Urządzić Akademię ku czci Niepokalanego Poczęcia N. Maryi Panny w dniu 8 grudnia.
- 2) Porozumieć się z ks. Proboszczem w sprawie odprawienia Rorat dla S. M. P. lub wogóle całej młodzieży w parafji.

Styczeń 1933 r.

- 1) Urządzić akademię misyjną w dniu święta Trzech Króli.
- 2) Kółka misyjne zorganizują zbiórkę znaczków pocztowych.

III. DZIAŁ KULTURALNO - OŚWIATOWY.

Grudzień 1932 r.

- 1) Zorganizować opłatek wspólny i „choinkę“ dla najbiedniejszych dzieci.
- 2) Jedno zebranie plenarne poświęcić omówieniu postaci Józefa Kalinowskiego karmelity (patrz instrukcję).

Styczeń 1933 r.

- 1) Przystąpić do zorganizowania Akademii Papieskiej.
- 2) Przygotować obchód powstania styczniowego.

IV. DZIAŁ PRZYSPOSOBIENIA ROLNICZEGO.

Grudzień 1932 r.

- 1) Sprawdzić szczegółowo, czy zostały wykonane w Stowarzyszeniu zalecenia podane w programie pracy na miesiąc listopad r. b.?
- 2) Na zebraniach plenarnych prowadzić pogadanki na tematy, dotyczące przysposobienia rolniczego.
- 3) Przodownicy i przodowniczki zespołów konkursowych przeprowadzą odprawę dla uczestników swoich zespołów.
- 4) Sprawdzić stan wytrwania każdego uczestnika zespołu konkursowego w zamierzonej pracy na rok przyszły 1933.
- 5) Organizować, uzupełniać, dokompletowywać Komitety Stowarzyszeniowe do spraw p. r.
- 6) Szerzyć świadomość konieczności wzięcia udziału przodowników i uczestników zespołów konkursowych w kursach przedkonkursowych.

7) Przodowniczki i przodownicy zespołów konkursowych odpowiednio zatroszczą się o zaopatrzenie swoich zespołów w materiały konkursowe.

8) Czytać literaturę rolniczą, dotyczącą przysposobienia rolniczego.

9) Organizować odczyty na tematy p. r.

Styczeń 1933 r.

1) Przodownicy i przodowniczki bezwzględnie wezmą udział w kursach dla przodowników w razie otrzymania powiadomienia o kursach.

2) Młodzież stowarzyszona gremjalnie weźmie udział w kursach lokalnych dla uczestników zespołów konkursowych, gdzie takowe będą przeprowadzane.

3) Zapewnić zaopatrzenie na czas zespoły konkursowe w materiały konkursowe, szczególnie zespoły do tematów hodowlanych.

4) Stale i wytrwale prowadzić pogadanki na plenarnych zebraniach, dotyczące pracy w p. r.

5) Wygłaszać kolejno pogadanki w swoim gronie, zaczynając od przodowniczek i przodowników.

6) Organizować odczyty na tematy rolnicze, z uwzględnieniem p. r., zapraszając prelegentów fachowców rolników.

7) Przygotować tabliczki na półka konkursowe.

8) Czytać w domu literaturę rolniczą, stawiając na pierwszym miejscu dotyczącą p. r.

9) Nadesłać na adres powiatowego instruktora S. M. P. zapotrzebowanie na materiały konkursowe, broszurki i dzienniczki.

10) Gromadzić w kasie S. M. P. gotówkę na uregulowanie należności za materiały konkursowe, broszurki i dzienniczki.

V. DZIAŁ W. F.

Grudzień 1932 r.

1) Ćwiczyć gimnastykę w lokalach zamkniętych.

2) Przeprowadzić turniej wewnętrzny w swoim S. M. P. w tenisa stołowego (ping-ponga).

3) Zorganizować sekcje sportów zimowych i wygłosić pogadanki na ten temat.

4) Zrobić ślizgawkę, tor saneczkowy i rozpocząć uprawiać narciarstwo.

Styczeń 1933 r.

1) Przeprowadzać program podany na miesiąc grudzień w niniejszym numerze „Wiadomości A. K.”.

2) Sporządzić szczegółowe sprawozdanie roczne z działu W. F. za rok 1932 i do dnia 15 stycznia nadesłać do Związku, jako w ostatecznym terminie.

Wydawnictwa gwiazdkowe

po cenach niżonych

Na wieczornice gwiazdkowe, „Opłatek” i dla kołédników, chodzących po domach polecamy następujące wydawnictwa, wśród których znajduje się kilka doskonałych NOWOŚCI. Zwracamy przytem uwagę, że wszystkie dawniej wydane utwory mają obecnie cenę znacznie niżoną.

Biblioteka Wieczornicowa:

M. Ojerzyńska. Wieczornica gwiazdkowa 2.20
Wykład, deklamacje, śpiewy i drobne obrazki sceniczne.

Sztuki dla zespołów żeńskich:

F. Zurowska. Gdzie jesteś Panie? 1.60
X. Krośniński. Po kolęda. 0.95
G. M. Gdzie szczęście 0.70
C. Wolniewiczówna. Sen wigilijny 1.—
X. Wieczorek. Cudowna noc 1.60
X. Herazim. Córka króla Baltazara 1.—

Sztuki dla zespołów męskich:

M. Sabatowicz. Hej kolęda, kolęda (nowość!) 1.—
— Anielska nowina 1.95
Dynowska i Fischerówna. Wesółka nowina (nowość!) 1.50
F. Ż. Idziemy z kolędą (nowość!) 2.50
X. Wieczorek. Z nędzy do szczęścia 1.40
— Wśród nocnej ciszy 2.40
Owicz. Jasełka misyjne 1.—
X. Herazim. Tajemnica wcielenia 1.—

**Zamawiajcie zawczasu i urządźcie piękny
obchód gwiazdkowy.**

Oплата pocztowa uliszczona ryczałtem.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIA POLEK

prenumerujcie

ZJEDNOCZENIE

organ Katolickich Związków Polek

Pismo dla Zarządów

Cena 6 zł. rocznie.

Adres: Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22 — IV piętro. Zjednoczenie K. Z. P.

ODZNAKI CZŁONKOWSKIE

Katolickich Stowarzyszeń Polek

**są do nabycia w Kat. Związku Polek — Wilno, Metropolitalna 1
P. K. O. 80.742.**

Cena 50 groszy.

Nowość!

Nowość!

Odkrycie Dr. Ogino

**Rozwiązanie zagadnienia regulacji urodzin
ze stanowiska katolickiego**

do nabycia w Związku.

Cena 1 złoty.

POCZĄTKI KATOLICKIEGO RUCHU KOBIECEGO W POLSCE

materiał do odczytów.

Cena 1 zł. 50 gr.
